

Als campusonderwijs weer mag

Even leek het eindelijk zover: vanaf 1 april zouden studenten misschien weer één dag per week naar de campus mogen voor onderwijs. Helaas bleek het goede nieuws van korte duur en weten we inmiddels dat het hoger onderwijs in lockdown blijft. Maar de dag dat campusonderwijs weer mag, komt er. *Resource* zocht uit hoe dat er dan uit ziet, uitgaande van de aangekondigde - en dus weer afgezegde - versoepelingen.

De aangekondigde ‘mogelijke versoepeling’ van het hoger onderwijs vanaf eind maart is van de baan. De coronacijfers zijn te slecht, dus blijft het hoger onderwijs voorlopig in lockdown, besloot het demissionair kabinet onlangs. Maar ook als de versoepelingen wél zouden zijn doorgegaan, zouden veel docenten waarschijnlijk periode vijf online afmaken, vertelt onderwijsdecaan Arnold Bregt. ‘Als de versoepeling mogelijk was geweest, viel die midden in periode vijf. Die vakken zijn al helemaal voorbereid door de docenten voor online onderwijs. Ik verwacht dat een deel van de docenten de periode online zou afmaken. Maar er zijn ook docenten die zeggen: als er een versoepeling komt, gaan we ook weer naar de campus met de studenten die dat willen. Het belangrijkste is dat het mandaat voor de keuze daarvoor bij de docent ligt. Die bepaalt, in overleg met de roostermakers, wat gezien de condities de beste invulling is.’

Natte én droge uren

Hoe gaat de campus er dan wél uit zien, bij eventuele versoepelingen? Dat vertelt Gijs Elkhuisen (opleidingsdirecteur Forest & Nature Conservation), lid van WUR’s *coronataskforce education*. ‘Samen met docenten, opleidingsdirecteuren, roostermakers en andere mede-

Tekst Luuk Zegers

werkers die bij het onderwijs betrokken zijn, kijken we hoe het WUR-onderwijs het beste kan worden ingericht gezien de steeds veranderende coronamaatregelen.’ ‘Bij versoepelingen zouden we in grote lijnen teruggaan naar de situatie van vóór de lockdown’, vertelt Elkhuisen. ‘Sinds die inging op 15 december mochten alleen de “natte uren”—de practica in het lab—doorgaan op de campus. Na versoepelingen mogen ook “droge uren”, zoals colleges, tutorials en groepswork, weer op de campus plaatsvinden. Gezien onze coronacampuscapaciteit betekent dat, dat straks ongeveer 40 procent van de droge uren door zouden kunnen gaan op de campus. Met de natte uren zitten we nu op ongeveer 30 procent. Het is overigens niet zo dat studenten straks het recht hebben op één dag campusonderwijs per week, maar er is wel veel meer mogelijk dan nu.’ Ook de excursies en het veldwerk zijn tijdens de lockdown stilgezet. Er mogen immers maar maximaal twee personen samen buiten zijn. Elkhuisen: ‘Als docenten iets in die richting willen doen, moet dat nu op loop- of fietsafstand van Wageningen gebeuren met maximaal twee personen in het veld. Echte excursies zijn dus niet mogelijk, maar je ziet wel dat docenten andere

Nu nog leeg: hopelijk kunnen we snel weer lunchen en elkaar ontmoeten, ook hier in Orion. Foto Guy Ackermans

instrumenten zoals de PEEK-app (een Wageningse interactieve onderwijsapp voor veldwerk, red.) zijn gaan gebruiken om op creatieve manieren praktijkonderwijs te geven.’

Sinds periode vijf, die op vijftien maart van start ging, is het weer mogelijk om met studenten in een bus - op anderhalve meter afstand van elkaar - naar locaties te rijden om daar in duo's op excursie te gaan. Elkhui-zen: ‘Na mogelijke versoepelingen willen we kijken of we door gebruik te maken van snelsten weer echte groepsexcursies kunnen doen. Ook zijn we aan het kijken of we in periode zes (vanaf tien mei, red.) weer meerdaagse veldpractica kunnen geven. Dat zou dan in de buitenlucht zijn, op een camping, in eenpersoonstestjes en met dagelijkse zelsnelsten. Daarover zijn we nu in gesprek met het ministerie.’

Geen garantie

Waarom zet WUR bij versoepelingen niet in op een campusonderwijsgarantie voor alle studenten? Onder-

‘Onze laatste campusactiviteit was Sinterklaasavond’

wijsdecaan Bregt: ‘In de eerste periode hebben we dat geprobeerd. Halverwege die periode werd ik gebeld door een hoogleraar die er helemaal doorheen zat. Die zei: “Arnold, we vallen massaal om.” Dat was voor mij een *wake-up call*. Toen hebben we een paar knopen doorgemaakt. We blijven streng qua leerdoelen op opleidingsniveau maar flexibeler qua leerdoelen op vakniveau en de docent heeft het mandaat om vakken te organiseren zoals zij dat het beste voor zich zien. We zijn minder gaan *micromanagen*. Dat is ook nodig, want de docenten staan echt onder enorme druk.’

Om ervoor te zorgen dat de situatie voor docenten werkbaar blijft, ligt de keuze voor campusonderwijs bij eventuele versoepelingen dus bij de docent. Maar, zegt Elkhui-zen, ‘voor ons is het wel lastig hoe we dat goed kunnen communiceren naar studenten en docenten. De media schetsen het beeld dat alle studenten straks

‘Ik maak me ook zorgen: hoe meer mensen, hoe minder afstand’

weer één dag per week campusonderwijs krijgen. Maar zo werkt het hier gewoon niet. Als jij straks in periode zes twee vakken volgt waarvan de docenten zeggen: “we geven ons vak online”, dan blijft het vak online. Dat creëert wel verschillen tussen studenten.’

Daar is Bregt niet zo bang voor. ‘Onze docenten zijn heel *studentminded*, dus als het engszins kan, zullen ze campusuren gebruiken. Daarnaast: die verschillen tussen studenten zijn er al, want studenten met natte practica krijgen wél campusonderwijs tijdens de lockdown en de rest niet. Na een versoepeling zullen die verschillen dus juist kleiner worden.’

Studieverenigingen

Bij toekomstige versoepelingen zouden ook de studieverenigingen weer zalen kunnen huren om activiteiten te organiseren, vertelt Elkhuizen van de *coronataaskforce*. ‘Mits ze aan bepaalde criteria voldoen, uiteraard.’ Dat zou fijn zijn, zegt Shun Hei (Nathan) Lee (19), bestuurslid van studievereniging Aktief Slip. ‘Onze laatste campusactiviteit was Sinterklaasavond. Tijdens de lockdown hebben we online activiteiten georganiseerd, zoals pubquizzes, discussies en een evenement waar studenten konden leren om zelf milieuvriendelijke deodorant te maken. Als de maatregelen versoepelen, kunnen we weer activiteiten op de campus organiseren.’

Lee hoopt dat ook de landelijke maatregelen binnenkort verder versoepelen. ‘Normaal organiseert Aktief Slip een eerstejaarsweekend op een camping ergens buiten Wageningen. Die hebben we keer op keer uitgesteld, maar ik hoop dat het in mei of juni, afhankelijk van de coronamaatregelen, wél door kan gaan.’

In de bibliotheek zouden eventuele versoepelingen weinig verschil maken, zegt Marens van Dalen, medewerker frontoffice in de Forumbibliotheek. ‘Er zijn 216 studieplaatsen in de Forumbibliotheek. Na eventuele versoepelingen blijft dat aantal hetzelfde; de anderhalve meter blijft gehandhaafd. Of er meer campusonderwijs komt, heeft voor ons dus weinig directe consequenties. Misschien komen wel meer studenten binnen om boeken te lenen als ze vaker op de campus zijn.’

‘Het valt me op dat sommige studenten moeite hebben

met afstand houden’, zegt Van Dalen. ‘Bijvoorbeeld als ze vlak naast elkaar de trap aflopen om koffiepauze te houden. Ze hebben allemaal trouw hun mondkapje op en wassen hun handen, dat gaat goed. Maar als het door versoepelingen weer drukker zou worden in Forum, maak ik me zorgen: hoe meer mensen, hoe minder afstand.’

Eindelijk

Voor eerstejaars bachelorstudent Laura Sólveig Lefort Scheefer (21) zou het zacht gezegd geen ramp zijn als ze weer wat vaker les zou krijgen op de campus. ‘In augustus kwam ik naar Wageningen voor mijn bachelor Environmental Sciences. We zitten inmiddels in periode vijf en ik heb nog geen enkel hoorcollege gehad op de campus. We kregen wel wat lab- en groepswork tot het einde van periode drie, rond het einde van vorig jaar. Het voelt alsof ik in geen eeuwen op de campus ben geweest.’ ‘De docenten doen uiteraard hun best, maar je leert gewoon een stuk meer op de campus’, aldus Scheefer. ‘Dat komt door de discussies in de klas, groepswork en de gesprekken met je medestudenten. Ook missen we de practica en excursies. Al die activiteiten en studiemethoden die gewoonlijk gebruikt worden om de inhoud van de vakken écht te doorgronden, gaan niet door. Dat maakt het moeilijker om het écht te snappen.’ ‘Het kan ongelofelijk moeilijk zijn om je de hele dag te concentreren in je kamer’, zegt Scheefer. ‘Dus studeer ik soms met een vriend of boek ik een studieplek op de campus. Ik denk dat ik voor iedereen spreek als ik zeg dat een versoepeling gewenst is. Zowel op studiegebied als in het algemeen. Het zou fijn zijn om wat vrijheid terug te krijgen. Het studentenleven dat ik afgelopen augustus ervaarde zou geweldig zijn, met sommige dingen op de campus en sommige online. Het was een goede mix. Nu is elke dag hetzelfde.’ ■

